

ענה ואמר: בדרך ספרתי מעשה, שכל מי שהיה שומעה, היה לו הרהור תשובה וזו היא -

מעשה במלך אחד, שהיו לו ששה בנים ובת אחת ואותה הבת היתה חשובה בעיניו מאד, והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד. פעם אחת היה מתועד עמה ביחד באיזה יום ונעשה ברגז עליה, ונזרקה מפיו דבור: שהלא טוב יקח אותך (דער ניש גוטער זאל דיך נעמען) בלילה הלכה לחדרה, ובבקר לא ידעו היכן היא והיה אביה מצער מאד והלך לבקשה אנה ואנה. עמד השני למלכות, מחמת שראה שהמלך מצטער מאד, ובקש, שיתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות, והלך לבקשה והיה מבקשה מאד זמן מרבה מאד עד שמצאה.

עתה מספר איך בקשה עד שמצאה

והיה הולך אנה ואנה זמן רב ובמדבריות ובשדות וביערים והיה מבקשה זמן רב מאד והיה הולך במדבר, וראה שביל אחד מן הצד, והיה מישב עצמו: באשר שאני הולך כל-כך זמן רב במדבר ואיני יכול למצאה, אלך בשביל הזה, אולי אבוא למקום ישוב; והיה הולך זמן רב אחר-כך ראה מבצר (שקורין שלאס), וכמה חילות היו עומדים שם סביבו והמבצר היה נאה ומתקן ומסודר מאד עם החילות, והיה מתירא מפני החילות, פן לא יניחוהו לכנס והיה מישב עצמו: אלך ואנסה והשאיר הסוס והלך להמבצר, והיו מניחים אותו, ולא עכבוהו כלל והיה הולך מחדר לחדר בלי עכוב, ובא לפלטין אחד וראה, שישב שם המלך בעטרה, וכמה חילות שם וכמה משוררים בכלים לפניו, והיה שם נאה ויפה מאד, והמלך ושום אחד מהם לא שאלוהו כלל וראה שם מערנים ומאכלים טובים, ועמד ואכל והלך ושכב בזוית לראות מה נעשה שם, וראה שהמלך צנה להביא המלכה והלכו להביא אותה, והיה שם רעש גדול ושמחה גדולה, והמשוררים היו מזמרים ומשוררים מאד, באשר שהביאו את המלכה והעמידו לה כסא והושיבהו אצלו, והיא היתה הבת מלך הנ"ל, והוא (הינו השני למלכות) ראה והכירה אחר-כך הציצה המלכה וראתה אחד, ששוכב בזוית והכירה אותו ועמדה מכסאה והלכה לשם ונגעה בו ושאלה אותו: האתה מכיר אותי? והשיב לה: הן, אני מכיר אותך; את היא הבת מלך שנאבדה ושאל אותה: האיך באת לכאן? והשיבה: באשר שאבי המלך נזרק מפיו דבור הנ"ל, וכאן, המקום הזה, הוא לא טוב וספר לה, שאביה מצטער מאד ושהוא מבקשה כמה שנים ושאל אותה: איך אני יכול להוציא אותך? ואמרה לו שאי אפשר לך להוציא אותי כי אם כשתהיה בוחר לך מקום ותהיה יושב שם שנה אחת, וכל השנה תתגעגע אחרי להוציא אותי, ובכל זמן שיהיה לך פנאי, תהיה רק מתגעגע ומבקש ומצפה להוציא אותי ותהיה מתענה, וביום האחרון מהשנה תהיה מתענה ולא תישן כל המעת לעת והלך ועשה כן.

ובסוף השנה ביום האחרון היה מתענה, ולא היה ישן ועמד והלך לשם והיה רואה אילו, ועליו גדלים תפוחים נאים מאד והיה מתאוה לעיניו מאד, ועמד ואכל משם, ותכף שאכל התפוח, נפל וחספו שנה, והיה ישן זמן מרבה מאד והיה המשרת מנער אותו, ולא היה נעור כלל אחר-כך הקיץ משנתו ושאל להמשרת: היכן אני בעולם? וספר לו המעשה (הינו המשרת ספר להשני למלך המעשה ואמר לו) שאתה ישן זמן מרבה מאד זה כמה שנים, ואני הייתי מתפרנס מהפרות והיה מצער עצמו מאד. והלך לשם ומצא אותה והיתה מצטערת לפניו מאד, כי אלו באת באותו היום, היית מוציא אותי מכאן, ובשביל יום אחד אבדת אמנם שלא לאכל הוא דבר קשה

מאד, בפרט ביום האחרון, אז מתגבר היצר הרע מאד (הינו שהבת מלך אמרה לו, שעתה תקל עלי האזהרה ולא יהיה מזהר שלא לאכל, כי הוא דבר קשה לעמד בו וכו') בכך תשוב לבחור לך מקום, ותשב גם-כן שנה, כנ"ל, וביום האחרון תהיה רשאי לאכל, רק שלא תישן ולא תשתה יין כדי שלא תישן, כי העקר הוא השנה והלך ועשה כן.

ביום האחרון היה הולך לשם וראה מעין הולך והמראה אדם והריח של יין ושאל את המשרת: הראית שזה מעין, וראוי שיהיה בו מים והמראה אדמומית והריח של יין? והלך וטעם מהמעין ונפל וישן מיד כמה שנים עד שבעים שנה, והיו הולכין חילות רבות עם השיד להם, מה שנוסע אחריהם (שקורין אובאזין) והמשרת הטמין עצמו מחמת החילות אחר-כך הלכה מרכבה ועגלות-צב, ושם ישבה הבת מלך ועמדה שם אצלו, וירדה וישבה אצלו והכירה אותו והיתה מנערת אותו מאד, ולא נגער והתחילה לקבל עליו אשר כמה וכמה יגיעות וטרחות גדולות מאד שהיו לו זה כמה וכמה שנים כדי להוציא אותי, ובשביל אותו היום שהיה יכול להוציאני ואבדו, והיתה בוכה מאד על זה, כי יש רחמנות גדול עלי ועלי, שכל-כך זמן שאני כאן, ואיני יכול לצאת אחר-כך לקחה פאטשילע [מטפחת] מעל ראשה וכתבה עלי בדמעות שלה והניחה אצלו ועמדה וישבה במרכבתה, ונסעה משם אחר-כך הקיץ ושאל את המשרת: היכן אני בעולם? וספר לו כל המעשה, ושחילות רבות הלכו שם, ושהיתה כאן מרכבה הנ"ל, ושהיתה בוכה עליו והיתה צועקת שיש רחמנות עלי ועליה כנ"ל בתוך כך הציץ וראה, שהפאטשילע מנחת אצלו ושאל: מאין זה? והשיב לו, שהיא כתבה עלי בהדמעות ולקחה והרים אותה כנגד השמש, והתחיל לראות האותיות, וקרא מה שכתוב שם כל קבלתה וצעקתה, כנ"ל, ושכעת איננה שם במבצר הנ"ל, כי אם שיבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות, שם תמצאני. והשאיר את המשרת והניחו, והלך לבדו לבקשה והלך כמה שנים לבקשה.

וישב עצמו, שבודאי בישוב לא נמצא הר של זהב ומבצר של מרגליות, כי הוא בקי במפת העולם (שקורין לאנד קארט) ועל כן אלף אל המדבריות והלך לבקשה במדבריות כמה וכמה שנים. אחר-כך ראה אדם גדול מאד, שאינו (גדר) אנושי כלל שיהיה אדם גדול כל-כך ונשא אילן גדול, שבישוב אינו נמצא אילן גדול כזה, ואותו האיש שאל אותו: מי אתה? ואמר לו: אני אדם ותמה ואמר, שזה כל-כך זמן שאני בהמדבר, ולא ראיתי מעולם בכאן אדם וספר לו כל המעשה הנ"ל ושהוא מבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות אמר לו: בודאי אינו בנמצא כלל, ודחה אותו ואמר לו, שהשיאו את דעתו בדבר שטות, כי בודאי אינו נמצא כלל והתחיל לבכות מאד (הינו השני למלכות בכה מאד ואמר), כי בודאי בהכרח הוא נמצא באיזה מקום, והוא דחה אותו (הינו האדם המשנה שפגע דחה אותו בדבריו ואמר) כי בודאי דבר שטות אמרו לפניו והוא אמר (הינו השני למלכות), שבודאי יש. אמר לו (האדם המשנה להשני למלכות): לדעתי היא שטות, אך מחמת שאתה מתעקש, הנה אני ממנה על כל החיות, אעשה למענך ואקרא לכל החיות, כי הם רצים את כל העולם, ואולי תדע אחת מהם מהר ומבצר, כנ"ל, וקרא את כלם מקטן ועד גדול כל מיני החיות ושאל אותם, וכלם השיבו, שלא ראו ואמר לו: ראה ששטות ספרו לפניך; אם תשמע, שוב לאחוריד, כי בודאי לא תמצא, כי איננו בעולם והוא הפציר מאד ואמר, שבכהרח הוא בנמצא בודאי אמר לו (האדם המשנה להשני למלכות): הנה במדבר נמצא שם אחי, והוא ממנה על כל העופות, ואולי יודעים הם מחמת שהם פורחים באויר בגבוה, אולי ראו הר ומבצר הנ"ל, ותלך אליו ותאמר לו, שאני שלחתי אותך אליו.

הלך כמה וכמה שנים לבקשו ומצא שוב אדם גדול מאד כנ"ל, ונשא גם-כן אילן גדול כנ"ל ושאל אותו גם-כן כנ"ל, והשיב לו כל המעשה ושאלו אליו והוא רחה אותו גם-כן, כי בודאי אינו בנמצא והוא הפציר אותו גם-כן ואמר לו (האדם הזה להשני למלכות): הנה אני ממנה על כל העופות; אקרא אותם, אולי יודעים הם וקרא כל העופות ושאל את כלם מקטן ועד גדול, והשיבו, שאינם יודעים מהר ומבצר הנ"ל אמר לו: הלא אתה רואה שבודאי איננו בעולם, אם תשמע לי, שוב לאחוריד, כי בודאי איננו והוא (הינו השני למלכות) הפציר אותו ואמר, שבודאי ישנו בעולם

אמר לו (האדם הבי' הזה להשני למלכות): להלן במדבר נמצא שם אחי, שממנה על כל הרוחות, והם רצים כל העולם, אולי יודעים הם והלך כמה וכמה שנים לבקש ומצא אדם גדול גם-כן כנ"ל, ונשא גם-כן אילן גדול כנ"ל ושאל אותו גם-כן כנ"ל, והשיב לו כל המעשה כנ"ל, ורחה אותו גם-כן והוא הפציר אותו גם-כן ואמר לו (האדם השלישי הזה להשני למלכות): שלמענו יקרא שיבואו כל הרוחות וישאל אותם וקרא אותם, ובאובל הרוחות, ושאל את כלם, ולא ידעו שום אחד מהם מהר ומבצר הנ"ל ואמר לו (האדם השלישי להשני למלכות): הלא אתה רואה ששטות ספרו לפניך והתחיל לבכות מאד ואמר: אני יודע שישנו בודאי בתוך כך ראה שבא עוד רוח אחד וכעס עליו הממנה הנ"ל: מדוע נתאחרת לבוא? הלא גזרתי, שיבואו כל הרוחות, ולמה לא באת עמהם? השיב לו, שנתעכבתי מחמת שהייתי צריך לשאת בת מלכה אל הר של זהב ומבצר של מרגליות ושמח מאד ושאל הממנה את הרוח: מה יקר שם (הינו איזה דברים הם שם ביקר ובחשיבות), ואמר לו, שכל הדברים הם שם ביקר גדול ואמר הממנה על הרוחות להשני למלכות: באשר שזה זמן כל-כך שאתה מבקשה וכמה יגיעות שהיו לך, ואולי יהיה לך עתה מניעה מחמת ממון, על כן אני נותן לך כלי, כשתושיט ידך לתוכה תקבל משם מעות וגזר על הרוח הנ"ל, שיוליך אותו לשם ובא הרוח סערה ונשא אותו לשם, והביא אותו אל שער, והיו עומדים שם חילות, שלא הניחו לכנס אל העיר והושיט ידו אל הכלי, ולקח מעות, ושחד אותם, ונכנס לתוך העיר והיתה עיר נאה והלך אל גביר ושכר לו מזונות, כי צריך לשהות שם, כי צריך לשום שכל וחכמה להוציאה ואיך שהוציאה לא ספר- ובסוף הוציאה.

ועין בהקדמה ותראה רמזים נפלאים על מעשה הזאת